

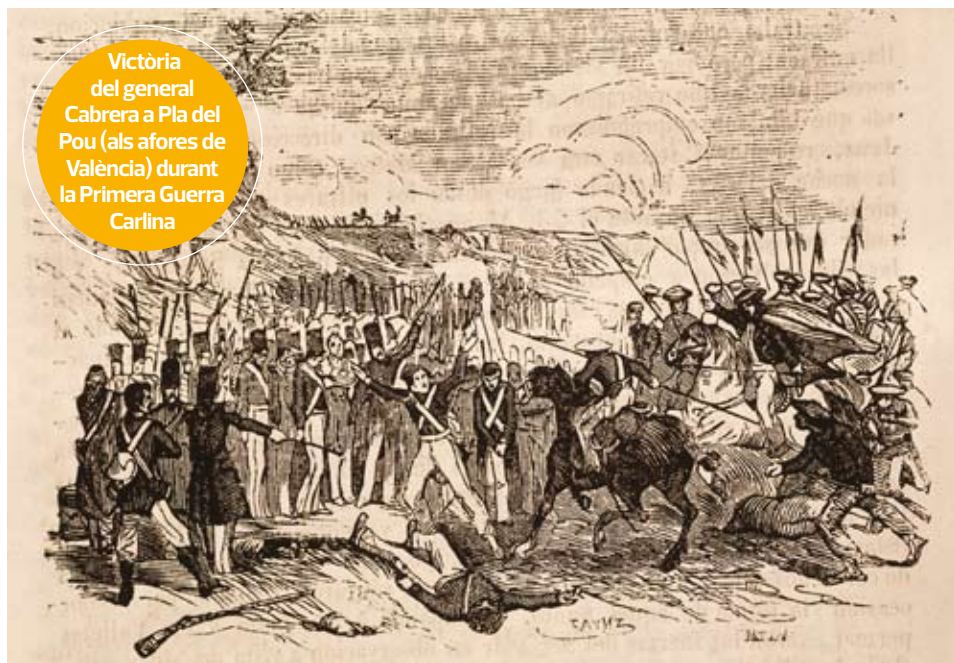
Prohoms i vampirs

NOVEL·LA 'Les històries naturals' de Perucho ens trasllada a l'època de guerres carlines

Es reedita, ara que ha fet cinquanta anys, aquesta novel·la tan paròdica de Joan Perucho. L'acció transcorre el 1840, any en què el país bull amb l'enfrontament entre liberals i carlins. En aquest ambient bèl·lic, el científic Antoni de Montpalau decideix viatjar fins al poble de Pradip, on un vampir fa estralls a sol colgat. Es proposa de caçar-lo i amb dos homes de confiança, emprèn la marxa des de Barcelona (que deliciosa, la descripció del viatge entre la capital i el poble del Camp!).

Més endavant, sabrem que el vampir és un cavaller medieval, Onofre de Dip, que va ser inoculat als Càrpats, set-cents anys enrere, per la duquessa de Meczyr. Amb la seva natural avidesa de sang, la bèstia va prenent formes diferents. Montpalau, un home de ciència, anirà acceptant que hi ha fenòmens que escapen de la raó que ell predica. De fet, tot i ser un liberal, fa amistat amb el general Cabrera, símbol de la facció carlina i infestat pel vampir —un vampir esmunyedís que, en aquell moment, ha pres la forma del guerriller.

Perucho fa de la barreja virtut. Liberals i carlins es poden trobar, més enllà de les seves profundes divergències. En el pròleg, Julià Guillamon explica que *Les històries naturals*, sota la disfressa de la història del vampir i

Victòria del general Cabrera a Pla del Pou (als afores de València) durant la Primera Guerra Carlina

de les guerres carlines, és una lectura de la Guerra Civil. Aquí, els personatges reals (el general Prim, Chopin i George Sand, l'erudit Milà i Fontanals) alternen amb personatges inventats. La història es recrea, doncs, d'una manera ben suggestiva i amb voluntat de proposta exemplar. **JORDI LLAVINA**

Les històries naturals

Joan Perucho
Edicions 62, 2011.
★★★★★

Un 'indignat' contra Napoleó

ASSAIG Chateaubriand va posar la seva àcida ploma al servei dels Borbons

Stephane Hessel i el seu llibre *Indigneu-vos!* han posat de moda un gènere literari que, en especial a França, té molta tradició: el pamflet. L'editorial Acontilado en recupera ara un dels màxims exponentes: *De Buonaparte y de los Borbones*. L'obra que l'escriptor i polític François-René de Chateaubriand [a la imatge] va escriure el 1814 passa comptes amb l'emperador i es

posa incondicionalment al servei de la restauració borbònica. Però, més enllà de la seva indignada fascinació contra Napoleó, proporciona una acurada descripció de la figura del dictador contemporani. A l'estudi introductor, Cesare Garboli es pregunta com se les va empecar l'autor per identificar amb tanta precisió els dictadors del segle XX. La resposta es troba en la mateixa lectura: el periodisme polític incisiu de Cha-

teaubriand recorda l'estil que Vargas Llosa va fer servir a *La fiesta del Chivo* per retratar el dictador dominicà Trujillo. El de Chateaubriand és, doncs, un pamflet de Nobel. **MARC ANDREU**

De Buonaparte y de los Borbones

Chateaubriand
Acontilado, 2011.
★★★★★

NOVETATS EDITORIALS

PER ALBERT SOLER

Història del moviment anarquista a Espanya

Josep Termes
L'Avenç
Barcelona, 2011
★★★★★

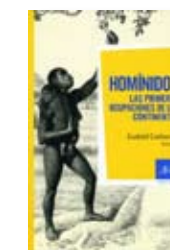
QUI: Josep Termes i Ardèvol és tot un referent en la història del moviment obrer i dels corrents populars del nacionalisme català. També és autor de diversos llibres sobre els moviments llibertaris de Catalunya i l'Estat.

QUÈ: La barreja del sindicalisme apolític, l'anarcosindicalisme i l'anarquisme conformen un estudi que narra la història dels moviments d'extrema esquerra més destacats del segle XIX i, sobretot, del XX.

NO US PERDEU... l'ampli espectre en l'anàlisi dels moviments polítics. No es tracta d'un volum llibertari, ni tampoc antianarquista: aporta fonts molt variades i sense ser neutral, és un llibre ponderat i rigorós.

Hominidos

Eudald Carbonell (coordinador)
Ariel Historia
Barcelona, 2011
★★★★★

QUI: Eudald Carbonell és antropòleg i catedràtic de Prehistòria de la Universitat Rovira i Virgili. És autor de molts llibres de divulgació científica i ha escrit aquest manual amb l'equip d'investigadors d'Atapuerca.

QUÈ: Aquest volum explica les claus del salt evolutiu dels homínids cap a l'*Homo sapiens*. Analitza per quins motius van abandonar l'Àfrica i exposa les raons que van provocar les migracions als diferents continents.

NO US PERDEU... els resultats de les últimes investigacions realitzades que es presenten en aquesta nova edició. Un excel·lent manual divulgatiu sobre la prehistòria, pensat especialment per a estudiants universitaris.

Albada a Lisboa i Grabulosa

Lluís Busquets
Ara Llibres
Badalona, 2011
★★★★★

QUI: Lluís Busquets és autor d'assajos com *El Testament de Moisès* i *L'última notícia de Jesús de Natzarè*. Ara, canvia de registre i ens proposa una novel·la d'intriga ambientada en la Revolució dels Clavells.

QUÈ: La comissió de la Generalitat *Horitzó 2014* busca complicitats internacionals per a la independència de Catalunya. En un viatge a Lisboa, els delegats d'aquesta comissió s'entrevistaran amb Otelo Saraiva de Carvalho, estrateg principal de la revolució portuguesa.

NO US PERDEU... la recreació d'alguns moments de la Revolució dels Clavells. Es tracta d'una trama fictícia, però amb un rerefons històric molt ben documentat.

14 d'abril. Macià contra Companys

Toni Soler
Columna Edicions
Barcelona, 2011
★★★★★

QUI: El periodista i historiador Toni Soler s'ha especialitzat en l'anàlisi de la història de la República Catalana. És autor de *L'última carta a Companys* i del guió de la pel·lícula *14 d'abril: Macià contra Companys*.

QUÈ: Després de la proclamació de la República, durant tres dies, Catalunya va ser una república sobirana. Però les pressions de Madrid van obligar el president Macià a acceptar la fórmula de la Generalitat.

NO US PERDEU... el cara a cara entre Macià i Companys, dues maneres d'entendre la política i el catalanisme. Aquests dos líders van protagonitzar una revolució de dues cares que mai no va acabar de triomfar.

EN QUATRE PREGUNTES

Antoni Batista "Els bascos van sortir millor del franquisme"

AQUEST PERIODISTA especialitzat en situacions de conflicte és un bon expert en l'anàlisi de la política basca. Ara acaba de publicar el llibre *Catalunya i Euskadi. Nació còncava i convexa* (Angle editorial).

Ha escrit mitja dotzena de llibres sobre el País Basc. Quin valor afegit hi aporta aquest? Havia fet sobretot periodisme interpretatiu. Però ara he optat per l'assaig, per un llibre de tesi i per tant més arriscat.

I quina és la seva tesi? Els bascos són convexos, donen prioritat a la resistència; nosaltres som còncavs, acollim i pactem. Els catalans hem estat més solidaris amb els bascos que ells amb nosaltres, amb excepcions, com ara l'ajut del lehendakari Aguirre al president Companys a l'exili.

Resistència basca o pactisme català?

Totes dues estratègies són bones si s'adeqüen a les circumstàncies, i totes són dolentes si es passen de frenada. Els bascos, si més no fiscalment, van sortir del franquisme millor que els catalans. Després, la violència ha estat èticament deplorable, però també se'n surten i amb un país amb una gran massa crítica independentista. Sé cap on van els bascos, però no sé cap on va Catalunya, ni com administrarà CIU el sobiranisme.

La independència només s'aconseguirà si totes dues nacions van de la mà?

Els bascos tenen més probabilitat d'assolir més cotes de sobirania, tant pel motor que engeguen ells mateixos, com perquè el seu nombre d'habitants i PIB no torba la macroeconomia. Però si Euskal Herria aposta pel sobiranisme Catalunya també entrarà en el debat. **ORIOL GRACIA**